

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERİN AİLELERİNE ÖNERİLER

PALANDÖKEN REHBERLİK ve
ARAŞTIRMA MERKEZİ

İŞİTME YETERSİZLİĞİNİN OLUŞ YERİNE GÖRE SINIFLANDIRMA

1-İletimsel işitme yetersizliği: Sesin algılanmasında değil, sesin iletiminde bir sorun vardır. Genellikle bu tür işitme kayıpları, tıbbi müdahale ve uygun işitme cihazları ile olumlu sonuçlanabilir.

2-Duyusal-sinirsel işitme yetersizliği: İç kulakta bulunan işitme sinirlerinin zarar görmesi sonucu ortaya çıkar. Genellikle genetik faktörler etkilidir. Tıbbi tedavi yararsızdır. Bu tip işitme kaybının tek tedavi yolu işitme cihazı ve özel eğitimidir. Bu tip kayıplar, iletimsel işitme yetersizliğine göre daha ağır ve kalıcıdır.

3-Karma işitme yetersizliği: Hem iletimsel hem de duysal-sinirsel işitme kaybı türlerinin bir arada görülmesidir.

4-Merkezi işitme yetersizliği: Dış ve orta kulağın görevini yapmasına, iç kulak ve işitme sinirlerinin normal çalışmasına rağmen merkezi sinir sisteminde meydana gelen zedelenme sonucu ortaya çıkan işitme kaybıdır.

5-Psikolojik işitme kaybı: İşitme organlarının yapısı ve işleyişinde bir bozukluk olmamasına rağmen bazı bireylerde işitme gerçekleşmez. Psikolojik işitme kaybı çoğunlukla aniden ortaya çıkar.

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERİN GELİŞİMSEL ÖZELLİKLERİ

İşitme yetersizliği olan çocuklar, normal gelişim gösteren çocuklara göre farklı özellikleri gösterdikleri için işitme yetersizliği olan çocukların gelişimsel özelliklerinin bilinmesi gereklidir.

İLETİŞİM VE DİL GELİŞİMİ

İşitme yetersizliği olan çocuklar da normal çocuklar gibi çevrelerindeki kişi ve nesnelere ilgilidir. Normal işiten çocuklarla aralarındaki fark, sesleri algılayarak ve ifade ederek kurdukları iletişimdir.

✓ İşitme yetersizliği olan çocukların anne-babası onunla iletişim kurabilmek için önce çocukla göz kontağı kurmak zorundadır.

✓ Dil gelişimi, işitme engellilerin en çok etkilendiği gelişim alanlarından birisidir. Sesleri işitemeyen ve sözel uyarınları algılayamayan çocuğun dil kazanımı tam olarak gerçekleşmez.

✓ İşitme yetersizliği olan çocukların sözel tepkileri normal işiten çocuklara göre daha azdır.

✓ Hayatın ilk yıllarında işitme yetersizliği olan çocuklar, dil gelişimi açısından işiten yaşlıtlarına benzer bir gelişim gösterirler. Çok ileri derecedeki işitme yetersizliği olan bebekler, sadece görme alanı içindeki nesne ve olaylarla ilgilenirken, işiten çocuklar işittikleri seslere tepki verirler ve kendi çıkardıkları sesleri duyup kontrol ederler.

✓ İşitme yetersizliği olan çocuklar işiten çocuklar gibi tesadüfi öğrenmeleri gerçekleştiremez ve gelişimlerini tamamlamak için destek eğitime ihtiyaç duyarlar.

✓ İşitme yetersizliği olan çocuklarda yaşamın ilk yıllarından normal çocuklar gibi tepkiler gözlemlenirken, ses çıkarmalar yaklaşık 9. Aydan sonra kaybolur, ses taklitleri ortadan kalkar, sesin kaynağına yönelme davranışı görülmez.

✓ İşitme yetersizliği olan çocuğun dili kullanmanın yanında anlamada da güçlükleri olabilir. Çocuk duyduğu konuşmaları yorumlamada zorlanabilir

AİLELERE ÖNERİLER

Mümkün olduğunca çocuğunuzla Karşılıklı ve göz kontağı kurarak oyunlar oynamaya özen gösterin

Çocuğunuzla gözlemleyin ne istediğini neye yöneldiğini daha iyi tahmin edecek ve iletişime yön verebileceksiniz

Çocuğunuzla bolca oyunlar oynayın ve oyun kurallarını çocuğunuzun koymasını ve yönlendirmesini sağlayın

Çocuğunuzun işaretlerle göstermiş olduğu nesnelere isimlerini muhakkak söyleyin örneğin "su mu istiyorsun?" gibi

Çocuğunuz kendisinin dinlendiğini fark ederse söze iletişime daha çok gonderecektir bu sebeple çocuğunuzla dinlediğinizi ve duygularına önem verdiğinizi muhakkak hissettirin

Çocuğunuzla konuşurken konuşmaları farklılaştırmayın doğal konuşmayı tercih edin ve çocuğunuzla bu yönde cesaretlendirin

Jest ve mimiklere dayalı iletişim daha etkili olacaktır. Bu sebeple konuşmalarınızda ve duygularınızı ifade ederken jest ve mimikleri kullanmayı ihmal etmeyin

Eğer çocuğunuz işitme cihazı kullanıyor ise cihazı düzenli kullanmasına özen gösterin

Çocuğunuzun ev içerisinde yapmak istediği aktiviteleri engellemeyin onunla beraber katılımcı olun

Çocuğunuzla iletişim kurarken sürekli konuşan siz olmayın ona da söz hakkı tanıyarak konuşmasını cesaretlendirin

HAZIRLAYAN

Sinan CİCİM
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ

Mahmut ÖZDEMİR
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ